

Березень 2015 року

Бої за Дебальцеве були останньою масштабною військовою операцією конфлікту на Донбасі, однак і після цього на лінії розмежування постійно фіксувалися порівняно невеликі сутички.

5 березня. Президентом П. Порошенком утворені перші в Україні військово-цивільні адміністрації.

Верховна Рада України ухвалила за основу та у цілому президентський законопроект, яким запропоновано зробити вихідним днем День захисника України 14 жовтня.

15 березня. На телеканалі «Россия 1» показали пропагандистський фільм «Крым. Путь на родину», в якому президент РФ В. Путін визнав, що «зелені чоловічки», які захоплювали Крим, були російськими військовими.

17 березня. Росія під виглядом навчань перекидає в Крим стратегічні дальні бомбардувальники Ту-22М3 і тактичні ракетні комплекси «Искандер» у Калінінградську область. Про це повідомило «ТАСС», з посиланням на джерело у Мінборони Росії.

25 березня. Президент України Петро Порошенко звільнив Ігоря Коломойського із посади голови Дніпропетровської ОДА. Коломойський сам подав прохання про відставку, яку задовольнив президент. Після відставки Коломойський заявив, що не має конфлікту з Петром Порошенком.

Цього року команда Коломойського створила власну політсилу — «УКРОП» — і показала непоганий результат на місцевих виборах,

здобувши, зокрема, крісла мера Дніпропетровська та голови Волинської облради.

Виконувачем обов'язків голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації призначений Валентин Резніченко.

31 березня. Боями за Дебальцеве, як і всіма великими операціями бойовиків на Донбасі, командували кадрові російські офіцери, включаючи генералів. Про це в інтерв'ю російській службі ВВС розповів Дмитро Сапожніков, який називає себе одним з командирів «спецназу» донецьких бойовиків. Сам Сапожніков — громадянин Росії, один з лідерів «Монархічної партії», а на Донбасі воює з жовтня 2014 року. Він командував групою бойовиків у боях за Донецький аеропорт та Дебальцеве. Сапожніков розповів, що взяти Логвинове і фактично оточити Дебальцеве бойовики змогли лише за допомогою російської армії.

Квітень 2015 року

У квітні Верховна Рада прийняла кілька законів про декомунізацію, які, зокрема, заборонили комуністичну і нацистську символіку у країні. Першими результатами законів є перейменування ряду міст, продовження знесення пам'ятників Леніну та іншим радянським лідерам і заборона Комуністичної партії України. Профільний комітет Верховної Ради вже затвердив першу сотню назв населених пунктів, які досі носять комуністичні імена.

Так званий декомунізаційний пакет передбачав, зокрема, визнання низки організацій на чолі з УПА борцями за незалежність України, а також відкриття архівів радянських спецслужб.

6 квітня. Ватажок батальйону бойовиків «Спарта» — росіянин Арсеній Павлов на прізвисько «Моторола» заявляє, що вбив 15 українських військовополонених. Про це він заявив у коментарі Kyiv Post, відповідаючи на питання про те, що його звинувачують у вбивстві «кіборга» Ігоря Брановицького. «Мені по***й у чому мене звинувачують. Я 15 полонених розстріляв. Мені все по***й. Без коментарів. Хочу — вбиваю, не хочу — ні», — заявив він.

16 квітня. О 13:20 у Києві на вулиці Дегтярівській розстріляли журналіста Олесь Бузину. Після цього голова МВС Арсен Аваков повідомив про затримання підозрюваних у вбивстві Бузини, назвавши їхні імена — Андрій Медведько і Денис Поліщук.

Націоналісти заявили, що затримання Медведько є «помстою МВС».

Травень 2015 року

9 травня. Бойовики провели свій парад до Дня перемоги у Донецьку. Донецьк і Луганськ були 9 травня прикрашені «георгіївськими стрічками». Однак у Києві «георгіївських стрічок» майже не було. Нестор Шуфрич, депутат парламенту від Опозиційного блоку, прийшов на мітинг із «георгіївською стрічкою», схрещеною з українським прапором, і тут же його було оточено жінками й звинувачено у підтримці сепаратизму, адже ця стрічка за останній рік стала символом російської агресії.

Саме тому цього року вперше в українській історії десятки тисяч учасників демонстрацій причепили до свого одягу традиційні для Європи червоні маки — знаки пам'яті про загиблих у війні. Україна і святкувати цей день почала разом із Європою — 8-го травня.

Радянському Дню Перемоги в Україні передував європейський день примирення, і саме цього дня відбулося те, що багато українців вважали неможливим: два ветерани — ветеран радянської армії й ветеран Української повстанської армії, які воювали один проти одного, — потиснули один одному руки.

До речі, цього разу від «георгіївської стрічки», як від символу Перемоги, відмовилися майже всі колишні радянські республіки, включаючи й республіки Центральної Азії. Навіть президент Білорусі Лукашенко причепив до свого піджака у День Перемоги стрічку кольору білоруського прапора.

Верховна Рада України ухвалила пакет законів про декомунізацію.

13 травня. Заступник голови Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ Олександр Хуг констатував невиконання Мінської угоди обома сторонами: «Ні уряд, ні озброєні формування не закінчили відведення важких озброєнь так, як це має статися за Мінськими угодами». У звіті про роботу СММ на 20 травня вказується, що «незважаючи на заяви всіх сторін про завершення відведення важких озброєнь, спостерігачі СММ щодня бачать присутність та/або використання такого озброєння».

23 травня. У районі Алчевська було вбито командира бригади (батальйону) «Привид» Олексія Мозгового. Відповідальність за вбивство Мозгового взяв загін українських диверсантів «Тіні». Незадово

до загибелі Мозговий відкрито звинуватив чинне керівництво «ЛНР» у змові з українською владою.

26 травня. За заявою окупаційної влади, місто Горлівка Донецької області України зазнала інтенсивного обстрілу з боку українських військових. Загинуло двоє мирних мешканців.

28 травня. Президент Росії Володимир Путін засекретив інформацію про втрати особового складу Міноборони РФ «у мирний час у період проведення спеціальних операцій». Про це йдеться в його указі, опублікованому 28 травня.

30 травня. Президент України Петро Порошенко представив колишнього президента Грузії М. Саакашвілі як нового голову Одеської облдержадміністрації.

Червень 2015 року

Ситуація у зоні АТО характеризується загостренням на певних напрямках: донецькому, маріупольському. У зоні АТО бойовики продовжують нарощення своїх угруповань, проводять ротацію особового складу в окремих підрозділах та приховано переміщують військову техніку ближче до лінії розмежування. Спроба активізувати наступальні дії сепаратистів 2–3 червня потерпіла поразку і практично не велась. ЗС України здійснювали тактику «повзучого наступу».

18 червня. Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков підписав наказ про розформування роти патрульної служби особливого призначення МВС «Торнадо». Раніше військовий прокурор Анатолій Матіос заявив, що представники підрозділу «Торнадо» знущалися над затриманими особами, облаштувавши катівню у підвалі школи у Лисичанську (Луганська область).

25 червня. ПАРЄ прийняла резолюцію «Про зниклих осіб під час конфлікту в Україні», якою засуджено російську агресію в Україні та окупацію Росією території Криму.

30 червня. У Росії затвердили план будівництва мосту у незаконно анексованій Крим і готуються розпочати будівництво восени.

Липень 2015 року

На початку липня на Донбасі значно знизилася активність бойовиків, проте вони продовжують використовувати заборонену Мінськими

угодами зброю. Але з середини липня ситуація у районі проведення АТО загострюється, активізувалася «снайперська війна», триває «війна у зеленці».

Терористи з 15 лютого 7398 разів обстріляли позиції українських військових, збільшується число обстрілів з важкого озброєння: 154 рази відкривали вогонь із реактивних систем залпового вогню, 614 разів — з 150-мм і 122-мм артилерії, 2389 разів — з мінометів 120-мм калібру, 271 раз — з танків.

На території України і вздовж кордону кількість російських військових перевищила 50 тис. осіб, їх кількість зросла і вздовж кордонів з державами-членами ЄС і НАТО.

Майже сім тисяч людей загинули, більше 17 тисяч отримали поранення з початку збройного конфлікту на сході України. Такі дані повідомила прес-секретар Управління Верховного комісара ООН з прав людини Сесіль Пуйі.

Серпень 2015 року

Бойовики продовжують застосовувати тактику «випаленої землі». Активне бойове протистояння продовжується поблизу Донецька і на маріупольському напрямку.

На Донбасі бойовики активізували обстріл сил АТО з артилерії, і перейшли до масової активності диверсійно-розвідувальних груп.

2 серпня. Президент України Петро Порошенко здійснив візит до Слов'янська з нагоди дня ПДВ.

25 серпня. Північно-Кавказький військовий суд Ростова виніс вирок у справі кримчан Олега Сенцова та Олександра Кольченка. Їх визнано винними. 39-річного українського режисера Олега Сенцова засуджено у сукупності до 20 років, Олександрю Кольченку суд дав 10 років суворого режиму в'язниці.

26 серпня. Учасники контактної групи по Україні на зустрічі у Мінську висловили намір забезпечити стале припинення вогню на всій лінії зіткнення на Донбасі до 1 вересня.

31 серпня. Біля стін Верховної Ради відбулися сутички між міліцією та активістами, які протестували проти ухвалення змін до Конституції щодо децентралізації. Апогеєм протистояння став вибух гранати, внаслідок якого загинуло четверо нацгвардійців, які стояли в оцепленні парламенту, а кілька десятків отримали поранення. Міністр

внутрішніх справ України Арсен Аваков звинуватив у «злочині, який призвів до загибелі людини», партію «Свобода» та Олега Тягнибока.

Зіткнення біля будівлі Верховної ради між мітингуєчими та правоохоронними органами у день голосування за зміни до Конституції України. Київ, 31.08.2015.

Джерело: «Апостроф», фото Владислав Содель, <https://apostrophe.ua/>

Вересень 2015 року

22 вересня. Генеральний прокурор Віктор Шокін підписав наказ про створення Спеціалізованої антикорупційної прокуратури у структурі Генеральної прокуратури України.

23 вересня. Депутати міськради Артемівська Донецької області схвалили повернення місту історичної назви Бахмут.

Жовтень 2015 року

3 жовтня. Україна розпочала процес відведення озброєння калібром менше 100 мм.

5 жовтня. У Луганській області почали відводити танки від лінії розмежування. Північніше Луганська російсько-терористичні війська демонстративно зображають відведення техніки.

10 жовтня. Сили АТО під контролем спостерігачів СММ ОБСЄ приступили до другої стадії першого етапу відводу від лінії розмежування озброєння калібром менше 100 мм.

15 жовтня. Під час засідання Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку Україна була обрана непостійним членом Ради Безпеки ООН. За відповідне рішення свої голоси віддали 177 зі 192 країн. Крім того, 14 делегатів утрималися, ще один бюлетень був визнаний недійсним.

25 жовтня. Україна припинила авіасполучення з Російською Федерацією.

В Україні відбувся перший тур місцевих виборів. Українці обирали мерів міст, членів міських, районних та обласних рад. Мером Львова був обраний Андрій Садовий, (61,1 %), мером Одеси, не зважаючи на позови Олександра Боровика про порушення під час підрахунку голосів, — чинний мер та кандидат від партії «Довіряй ділам» Геннадій Труханов (52,9 % у першому турі), мером Дніпропетровська — кандидат від партії «Укроп» Борис Філатов, який за даними «Опори» отримав 53,76 % голосів виборців, а вибори мера Харкова виграв вже у першому турі Геннадій Кернес, який отримав 65,8 % голосів харків'ян.

Листопад 2015 року

Ситуація у зоні проведення АТО має тенденцію до загострення. Терористи продовжують ескалацію конфлікту, ведучи вогонь по силах АТО та обстрілюючи мирні населені пункти.

4 листопада. Екс-міністр освіти і колишній ректор поліцейської академії у Грузії Хатія Деканоїдзе стала першою керівницею Національної поліції України.

7 листопада. Набув чинності Закон України «Про Національну поліцію», міліція припинила своє існування.

11 листопада. Українські військові отримали наказ відкривати вогонь на ураження в умовах, коли вони є об'єктом нападу. Про це заявив президент Петро Порошенко, відкриваючи засідання РНБО.

15 листопада. Українська сторона попередила представників місії ОБСЄ, що у випадку, якщо ситуація у зоні АТО й надалі буде загострюватись, Україна готова повернути на першу лінію оборони артилерію, яка була відведена згідно з «мінськими угодами».

Відбувся другий тур виборів мера Києва. На виборах переміг чинний мер міста Віталій Кличко.

26 листопада. Головне управління розвідки заявляє, що за ведення бойових дій на Донбасі особисто відповідають двоє російських генералів: це заступник начальника Генерального штабу ЗС РФ генерал-полковник Сергій Істраков та начальник штабу Центру територіальних військ (колишнє 12 командування резерву) Південного військового округу ЗС РФ генерал-лейтенант Михайло Теплинський.

Грудень 2015 року

9 грудня. Печерський суд Києва змінив запобіжний захід підозрюваному у вбивстві Бузини Денису Поліщуку з утримання під вартою на цілодобовий домашній арешт.

11 грудня. Під час виступу прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка у Верховній Раді зі звітом про роботу уряду за рік розпочалася сутичка. З букетом квітів до Яценюка підійшов депутат від «Блоку Петра Порошенка» Олег Барна, вдарив прем'єра та спробував вигнати його з трибуни. Підбігли інші депутати, спробували відтягнути Барну, почалася бійка.

Бійка у Верховній Раді України під час виступу прем'єр-міністра Арсенія Яценюка.
Джерело: «Радио Азаттык», <https://rus.azattyq.org/>

16 грудня. Окружний адміністративний суд Києва заборонив діяльність Комуністичної партії України, задовольнивши у повному обсязі позов Міністерства юстиції України. Однак звернення групи народних депутатів до Конституційного суду України загальмувало ліквідацію її структури до вердикту Конституційного суду.

17 грудня. Президент Росії В. Путін, який завжди відкидав будь-які звинувачення у військовій підтримці бойовиків на сході України, визнав, що росіяни присутні на Донбасі, але заперечив наявність там регулярних військ. «Ми ніколи не говорили, що там немає людей, які займаються вирішенням певних питань військової сфери. Але це не означає, що там присутні регулярні російські війська», — сказав він.

Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг, коментуючи ризик відновлення повномасштабних бойових дій на сході України, зауважив: «Ми заявляли і заявлятимемо, що російські війська присутні на території України. Ми спираємося на наші власні розвідувальні дані, відкриті джерела, повідомлення у ЗМІ».

18 грудня. Український уряд наклав мораторій на виплату Росії боргів на \$3,5 млрд.

23 грудня. Генеральним штабом Збройних Сил України проведений аналіз бойових дій на сході України у ході зимової кампанії 2014–2015 років. У документі наведений короткий аналіз умов і наслідків проведення найбільш важливих операцій сил і засобів АТО. Докладний аналіз цих операцій — за посиланням <https://www.ukrmilitary.com/2015/12/analiz-war-in-winter-2014-2015.html>